

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
 GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Karácsonyi ének.

A szeretetnek ünnepén
 Óh nyisd ki, nyisd ki szivedet
 És áradjon belőle ki
 Jóság, napfényes kikelet.

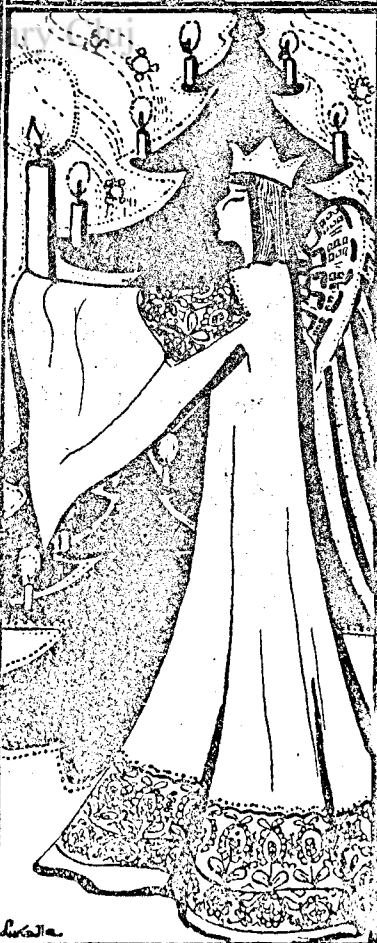
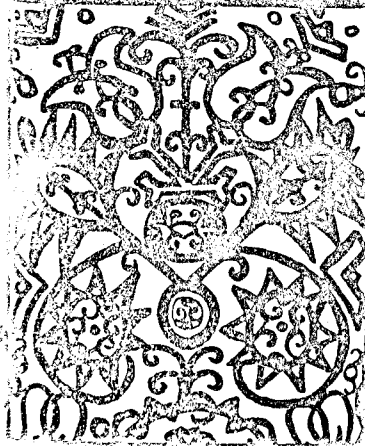
Fogadd meg e nagy, szép napon,
 Hogy jó lesz majd mindig szived,
 Hogy gyámolítod szeretőn
 Azt, akit a sors keze kivét.

Hogy szereted majd mindörök
 Szülőidet, testvéridet,
 Hogy senkit, senkit meg nem
 bántsz,
 Minderre szívvel tégy hitet.

Fogadd meg ezt s így cselekedj
 S szép lesz karácsonyünneped,
 Kis otthonod, szülői ház
 Ragyogó fényben tűn neked.

Figyelj a csodás égre fel,
 Szállnak le a menyből halk dalok.
 „Mily boldog, aki jót tehet!”
 Zengik a fehér angyalok.

FELEKI SÁNDOR.

Karácsonyi hangulatok.

Adventünk áhítatos hangulatát fájdalmasan megzavarták azok a kiméretlen megnyilatkozások, amelyek az erdélyi magyarság panaszaira a törvényhozás két házában elhangzottak. Attól kaptuk a legfájdalmasabb ütet, akitől védelmet, elégtételt, kibékítést kellett volna kapnunk: az ország külügyminiszterétől. Politikai vezetőink a legnagyobb mérséklettel és tapintattal tárták föl fölhalmozódott sérelmeinket s Titulescu külügyminiszter a panaszok szelid hangját súlyos vádakkal igyekezett elnémitani, az igazságos jogra való hivatkozást a hatalom ökölrázásával kívánta megválaszolni. Sok csalódáson estünk át ki sebségi életünk alkotmányos küzdelmeiben, sok sebet kaptunk a pártpolitika szenvedélyes képviselőitől, de hogy az ország legfelelősebb államférfi is ilyen bírálattal illesen, azt igazán csak a legmélyebb keserőséggel tudjuk nehéz sorsunk krónikájába beleírni.

Titulescu indulatos válaszában Genfbe utasított minket panaszainkkal. Gunyból tette ezt, mert amint beszédének következő mondataiban tudunkra adta, Genfben is hiába fogunk panaszolni.

A teljes reménytelenség érzetét akarta ezzel lelkünkben fölébresztetni? Se itten, se Genfben ne reméljünk orvoslást?

Noshát mi mégsem tudjuk reményünket elveszíteni. Mi bizunk abban, hogy az ország belső politikájában is el fog következni az a fordulat, ami több megértést, igazságosabb bánásmódot fog hozni számunkra. El fog következni vagy a szívek jóindulatának teljességéből vagy az okos belátás világosságából

vagy az államkormányzás föltételeinek kényszerítő erejéből.

De azt a reményt sem adjuk föl, hogy a nemzetközi helyzet is rövidesen kibontakozik mostani zavaraiból s akkor számunkra is több figyelem ébred, több megértés támad és több cselekedet lép sorompóba.

Karácsony hangulata — a jelek és hírek szerint — a nemzetközi helyzet bonyodalmainak békés megoldását készíti elé. Nemcsak a fegyvertelen viták elintézését keresi lázasan az emberiség jobb lelkiismerete, hanem a fegyvert is le akarja rakatni a harcolókkal. A háboru tüzét is el akarja oltani a harctereken.

Karácsonyt a béke várásában mi is nagyobb hittel, szebb remények között fogjuk tölteni, mint amennyit az advent izgalmas heitei ígértek nekünk.

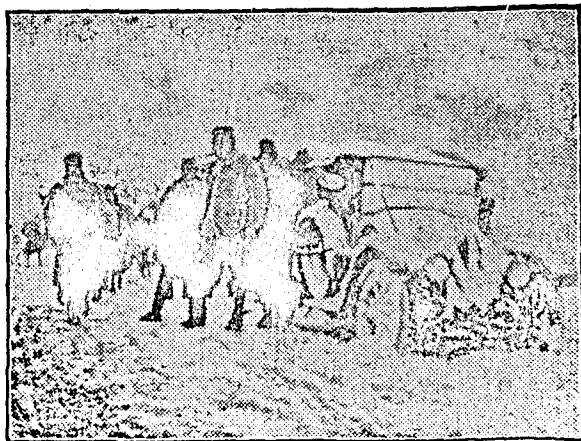
Az emberi fejlődésben, a történelemben békés, boldog és válságos korszakok váltogatják egymást. Most olyan korszakban élünk, amely tele van ellentétekkel, lelki és anyagi vajadásokkal, régi intézmények összeomlásának zajával, régi eszmények bukásának halottas énekeivel.

De mint amaz első Karácsony csillagos éjszakáján: talán most is szunnyad bölcsőjében valahol az isteni kised, aki új élet boldogságát fogja a világra deríteni.

A szomorú advent után jönni fog a béke és szeretet vidám Karácsonya, amely minket, megbusított lelkeket is föl fog emelni és meg fog vigasztalni.

Husz évvel ezelőtt:
Karácsony a kórházban.

Husz évvel ezelőtt:
Szeretetadományok érkeznek a frontra.

Husz év előtti.

A rajvonalban.

A harctéri hírek olvasása közben sok embernek jut eszébe: bizony, husz évvel ezelőtt mi is nyakig benne voltunk a háboru vérfürdőjében! Tizenötben volt legádázabb a küzdelem a világháboru hatalmai között, akkor még sejteni sem lehetett, hogy milyen lesz a harc kimenetele.

A Karácsony hangulata azonban akkor is megszállta és meghatotta a lelkeket. Jézus születésének nagy örömét a lövészárkokban, parancsnokságokon, sebesült kórházakban is megünnepelték.

Képeink ennek a nagy időnek az emlékeit idézik föl. Azok, akik átélték a világháboru eseményeit, a képek kapcsán bizonyosan sokat fognak mesélni gyermekeiknek és unokáiknak a dicsőségről és gyászról, amit a hosszas küzdelem folyamán meg kellett érnünk.

Órszem a Kárpátokban.

Karácsony a képzőművészetben.

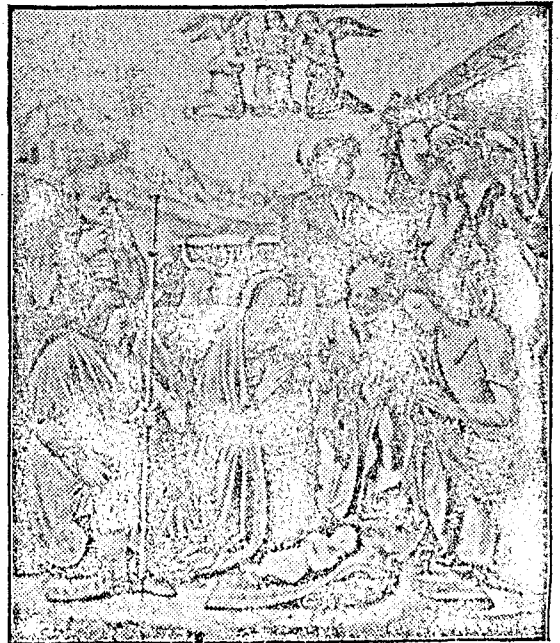
Murillo: Szűz Mária a gyermek Jézussal.

Murillo: Menekülés Egyiptomba.

A karácsony a keresztény világ legszebb ünnepe. Legelsősorban a gyermekeké, a családoké. Egy ünnepnek sincs meg az a különös fel-emelő hangulata, mint a karácsonynak. Nincs ember, aki a karácsony ünnepnek minden más ünneptől megkülönböztető hangulatára, annak előkészületeire, a karácsonyfára, az ajándékokra, meleg szívvel ne emlékeznek. A ropogós hó, a hideg, a síma jég, a jó meleg szoba, karácsonyfa illatával tele, kitörülhetetlenül holtunk napjáig megmarad. A gyermekeknek, a felnőtteknek és a családnak, egyaránt. A gyermekek szívből fakadó öröme, ropogós kacagása, a felnőtteknek, az egész családnak öröme és boldogsága. Ezért van az, ezért a mélységes ünnepi hangulatért, hogy a kis Jézus születésének ünnepe, a művészeket hosszú évszázadokon keresztül, minden időben foglalkoztatta. A gyermek Jézust, az Édesanyját, a körülötte imádkozó pásztorokat és barmokat, az istállóban, hány és hány nagy tehetség festette le a maga elképzelése szerint. Az itt közölt képek közül az egyiket Olaszországban Ghirlandajo nevű művész festette, aki 1449-ben született s

1494-ben halt meg. Firenzében élt. Hiven tükrözi vissza az akkori idő vallási felfogását. A második

Ghirlandajo: A gyermek Jézus imádása.

és harmadik képünk, a világ egyik legnagyobb művésztől a spanyol születésű Murillótól való. Ő 1618-ban született és 1682-ben halt meg mint a spanyol festészeti akadémia igazgatója. Ő festette a legbájosabb Mária képeket, körülvéve az angyalok gyönyörű seregével. Az itt közölt kép mint fiatal anyát ábrázolja ölében a kis gyermek Jézussal. Lehet-e ennél szebb és magasztosabb jelenetet ábrázolni, a karácsonyi ünnepi hangulatot jobban kifejezni. Harmadik képünk is ő tőle való. Az Egyiptomba való menekülést mutatja. A fiatal anya kisdédével egy szamárr hátán ülnek s mellettük gyalogol a jámbor, szerény József, Mária jegyese. E három személynek szoros lelki kapcsolatát lehetne-e szebben ábrázolni; lehetne-e a család szentségét jobban elének állítani?

A művészek ritkán festik ezt a magasztos pillanatot, a Krisztus születésekor viseletben. Oly mélységesen bensőséges, az emberiséggel folyton együttvaló ünnep, hogy mindenik a maga korabeli alakokkal veszi körül az isteni Gyermeket. Ezzel is akarja bizonyítani, hogy ez az ünnep minden esztendőben és minden korokban a keresztény hívők olyan ünnepe, mely egyforma áhitatot gerjesztett s egyformán hirdeti az embereknek a szeretetet, amely nélkül a földi lét még siralmasabb volna, mint amilyen. S mégis az emberek egyik karácsonytól a másikig milyen hamar megszoktak feledkezni a megbocsátásról, a megbecsülésről, az egymás szeretetéről s képesek sivárrá és kietlenné tenni azt a rövid időt, amit emberi életnek nevezünk.

A Magyar Nép, mint népnevelő és időjós.

Nagy Frigyes porosz király mondotta: „Aki az embereket jóknak tartja, az nem ismeri ezt a fajt! Mert az emberi nem magára hagyatva brutális, csak a nevelés tehet e tekintetben valamit...”

Mint népünk tanítója, én is igazat adok Nagy Frigyes porosz királynak, régen harcolok egy olyan lap létrehozásáért, melynek hivatása az lett volna, hogy a népet összekapcsolja nevelőivel és rajtuk keresztül az iskolával, hol megélhetésünk és boldogulásunkhoz a legszükségesebbeket nyerjük a különféle ismeretekben. Eddig a harcomnak semmi eredménye nincs. Törekvésem célját helyesnek tartotta a Magyar Nép s első volt, aki a legnagyobb készséggel adott helyet, ahol a népnevelők és a nép egymással találkozhat, gondolatait kicserélhesse stb. Sajnos. A Magyar Nép és rajtam kívül álló okok miatt ez sem sikerült. Az okot lehetne így nevezni: nem törődömség! Ez pedig „Laciként“ ül mindnyájunk nyakán!....

De nem ül a Magyar Nép szerkesztőinek nyakán! Mert ha minket ural is a nemtörődömség, de nem uralja a szerkesztőket. Hála Istennek vannak, akik nem lankadnak! Látják, hogy nem vagyunk képesek egy olyan népnevelési lapot létrehozni, mely minden gyermekeit igazán szerető apának asztalán legyen, — ezért szépen, észrevétlenül átalakult a Magyar Nép olyan lappá, mely minden rovatában: *nevel, tanít!* Áldása, hatása kiszá-

mithatatlan. Nagy különbség van a Magyar Népet csendesen olvasó és nem olvasó falusi gazda és gondolkodása között. Ezt hiveim között is tapasztaltam. Lehet is, mert a Magyar Nép megtalálta, hogy miképpen lehet olyan nevelést adni meg az emberiségnek, mely legjobban megfelel. Bátran mondhatom, kedves gazdatestvéreim, hogy ez a lap fegyelemre, egymás megbecsülésére, faji, testvéri, szülők és nagyjaink iránti szeretetre int, tanít és nevel. De nem csak a betű útján, hanem gyakorlatilag példát is mutat. Ott van, ahol baj van. Mint gyermekeit féltő gonddal nevelő anya vigyáz reánk. Kér, int, utat mutat, fegyelmez, visszatart a rossz utra lépéstől! Hogy ez így van — sok „karikás“ magyar tehetne vallomást olyanformán: Ha meghallgattam volna a tanácsot, ma az életem boldogabb volna.

És mennyi jóra tanít. Akkor, amikor időszerű! Amikor éppen kérdezősködöl: vajjon hogyan és miként?... Minő kincs az *Életről az életnek* című rovata, melyből nagyon sokat tanulhatunk. A gazdasági rovata! Ma a Magyar Népet olvasó gazda bámulatosan halad, egészen más mint ezelőtt 15 évvel. A korszellemmel lépést tart. Eltűnt az üszkös buzája. Megoldást nyert takarmány hiánya. Elsajátította a gyümölcsfák kezelési, ültetési módját. Orvosa lett állatainak. Tarlót buktat. Mútrágyázt! Hát a *Tanuld meg!* rovata! Vagy *Tanácsadó* vagy a rajz oktatása. Ma

egyedül ez a lap ismerteti népünkkel, mely rajzolni igenis szeret — a mi eredeti magyar diszítéseinket. És a végén még egy kis jóízű humorral is szolgál. Artatlan, tisztességes, jó adomák! Oh, mennyi kincs, mennyi áldás megy szét kedves gazda testvéreim számára csak egy lapban is.

Na, de szinte elfeledtem megemlékezni arról, ami kissé merész lépés volt a Magyar Néptől. És pedig ujabban időjósító lett. Helyesen! Ki kell említeni népünket a babonaság kereteiből. A Magyar Nép még a tavasszal megjósolta, hogy „az idei nyár rendkívül forró, száraz és derűs, ha lesznek is felhősödések, azok átvonulók, de kevés esőt fognak hullatni. Az ősz rendkívül száraz és meleg. A kutak vize ki fog apadni. Tudományos alapon jóslott. Mondjátok, gazdatestvéreim, kik figyelemmel kísértétek, *nem így volt-e?* Minden jóslata bevált. Nem légből kapott jóslatok, hanem tudományos kutatásokon, tapasztalatokon alapultak. Ezzel különben évek óta foglalkozik lelkiismeretesen a gazdasági rovatvezetőnk.

Ennyit tesz a Magyar Népl! Miért? Nem a csekély előfizetési díjért, hanem mert a népet nevelni, oktatni kell. Ez a legszebb munka a világon.

Vajjon, mi mit teszünk viszonzásképpen? Ne gondolja valaki is közülünk, hogy az elismerés hajhászásáért dolgoznak. Oh, nem! Ki ezt gondolja, nem ismeri Szerkesztőinket. Ők nem kérnek egyebet, csak olvasóközönséget, hogy legyenek tanítványok, kiket oktathassanak.

Ezen a téren bizony mi nem sokat segítünk! Pedig hálánkat másképpen nem tudjuk kifejezni, csak úgy, ha gazdatestvéreinket mind idegyűjtjük a „forrás“-hoz. Lelkészek és tanítók! Mit tehetetek volna? Még nem késő! Felkarolni azt a lapot, mely a *mi munkánkban a leghathatósabban támogat...* Irjatok, mert készséggel közöl. Nélkülözhetetlen számotokra is e lap, hiszen a falu első tanult gazdája ma a lelkész és tanító kell, hogy legyen.

És végül szerkesztő urak! Arra kérem: ne lankadjanak. Segítsenek továbbra is minket nevelési munkánkban. Kérem, sziveskedjenek jelen soraimnak kedves lapunkban helyet adni, mert úgy érzem, hogy szükséges hálánknak ilyen formában is kifejezést adni.

Boldogok lehetnek, hogy ilyen sokat tesznek az emberi értelem művelése tekintetében.

Fekete Károly,
ref. lév. lelkész.

Külföld

A béke. Mai híradásunkban a háborút megelőzi a béke. A közös angol-francia bizottság ugyanis olyan tervet készített, melynek alapján a háborúnak véget lehet vetni s amit megalázkodás nélkül elfogadhat mindkét hadban álló fél és elfogadhat a Népszövetség is. A terv: területkicszerelés. El szerint Abesszinia az északi Tigre-tartományt és a déli Ogaden-tartomány egy-egy részét átengedi Olaszországnak és pedig kikötőt s ahhoz vezető olyan területet bocsát át Abessziniának, amelyen az a kikötőhöz vasutat is építhet. A legnagyobb valószínűség szerint mind-

két fél el fogja fogadni ezt a tervet a tárgyalás alapjául, habár kezdetben ellenkezni is fognak. Ha pedig már egyszer tárgyalásra kerül a dolog, akkor a megegyezést bizonyosnak kell tartanunk. Sokkal nagyobb áldozatokat kívánt a háború már eddigi kezdeti szakában is és sokkal nagyobb áldozatokkal járna a jövőben, mintsem büszkeségből vonakodna bármelyik harcban álló fél is az olyan tisztességes békétől, amely nemzeti becsületét érintetlenül hagyja. Ezért remélhetjük, hogy Karácsonyra már elhallgatnak a fegyverek s a jövő év elején megint béke lesz a világon.

A háború. Kisebb összecsapásokon kívül — amelyek minden-

naposak — az abesszin főhadiszállás ellen intézett olasz légitámadás volt az elmúlt hét legjelentősebb haditényé. A támadás szétzavarta a hadiszállást s nagy anyagi kárt okozott, de kevés emberéletet oltott ki, mert az abesszinek — rendes szokásuk szerint már a támadás kezdetén szétszóródtak a hegyek között, biztos rejtékhelyeken, ahova a repülők nem tudták követni őket. A császár is ott volt a főhadiszálláson, de bántódás nem érte.

A sikerrel megindult békemunka után bizonyára esőkönnyű fog a harci tevékenység, bár az olasz seregek megtartják sőt meg is erősítik eddig elfoglalt állásaikat.

A megtorlások szigorításáról a Népszövetségnek december 12-én összeülő külön bizottsága fog határozni. A kőolaj-, szén- és vaszállítványok Olaszországba szállításának eltiltásáról van szó. Ez a tilalom — ha a háboru tovább tartana — komolyan megnehezítené s később lehetlenné is tenné a háboru tovább folytatását. De a közelgő béke reménye elveszi ennek az intézkedésnek is a súlyát.

Gömbös Bécsben. A magyar miniszterelnök rövid látogatást tett Bécsben az osztrák kormány vezetőinél. Ez alkalommal első sorban gazdasági kérdésekről tárgyaltak, de megbeszéltek a politikai kérdéseket is és megállapították, hogy a két állam között minden kérdésben a legnagyobb összhang és egyetértés uralkodik. Azóta Buresch osztrák gazdasági miniszter is megfordult Budapesten. A fogadtatás mindkét helyen magyon szives és meleg volt.

A hajó-tanácskozás Londonban összeült. Érdemleges tárgyalás még nem történt, csak Japán megbízottja fejezte ki kormányának azt a kívánságát, hogy a hajóhadak legnagyobb terjedelmét általános kötelező erővel állapítsák meg. Majdnem bizonyos, hogy Japán és Olaszország igényeinek tárgyalásánál heves viták fognak keletkezni, ha pedig a tanácskozás eredmény nélkül végződik, ezen a téren is hatalmas fegyverkezési verseny fog megindulni.

Észak-Kína sorsa ez időszerint nem fog bonyodalmat okozni mert Japán és Kína meggyeztek, hogy az ott fekvő tartományok a Kinai birodalom keretében tágkörű kormányzatot kapnak.

Juhok, szarvasmarhák májmételybetegségét biztosan gyógyítja: EGGER-féle

»MONIL«

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

Rapportok

A székely nép válasza Titulescunak. Az Országos Magyar Párt Odorheiu-megyei tagozata lelkes gyűlést tartott a városi színház termében. A közgyűlésen az Országos Központ részéről Inczedy-Joksman Ödön ügyvezető alelnök jelent meg. Dr. gr. Bethlen György másirányu fontos elfoglaltsága miatt levélben mentette ki távollétét. Megjelentek a gyűlésen Balogh Arthur dr. szenátor, Willer József és Abrudbányai Ede kamarai képviselők. A szomszéd tagozatok is több küldöttséggel képviseltették magukat.

Jodál Gábor dr., a megyei tagozat elnöke rámutatott, hogy a nehéz helyzet mennyire erősíti a nép öntudatát.

— Egy dolog bizonyossá vált, — mondotta, — abban a küzdelmünkben, amelyet fajunk, nyelvünk és kultúránk jogaiért folytatunk. Igéreteket kaptunk, de ezek megvalósításából semmit sem láttunk. Mi magyarok senkitől sem várhatunk semmit, csupán önmagunktól. Ha van valami, ami fájdalmainkat enyhítheti, ez az a tudat, hogy erőink végső megfeszítésének és áldozatkészségünk csodálatos erejének el kell végül is hoznia a belátás idejét, amikor azután megszünjenek a sorozatos jogfosztások.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Hinléder Fels

Ákos ügyvezető alelnök tette meg jelentését azokról a sérelmekről, amelyek az utóbbi időben a székely népet érték. Az új vezetőség megválasztása után következett a magyar parlamentari csoport tagjainak beszámolója. Dr. Balogh Arthur szenátor beszédében arra az aránytalanságra mutatott rá, amely a kisebbségi és a román egyházak segélyezése között fennáll. Willer József Titulescu beszédét bírálta és kifejtette, hogy a külügyminiszter nyilatkozatában teljes tájékoztatatlanságot árult el. Dr. Abrudbányai Ede a kisebbségi helyzet nehézségeit tárgyalta beszéde végén kifejtve, hogy a nehézségek senkit sem szabad, hogy kétségbe ejtsenek és mindenkinek ragaszkodnia kell magyarságához és nyelvéhez.

Ezután Inczedy-Joksman Ödön, az Országos Magyar Párt ügyvezető alelnöke emelkedett általános figyelem közben szólásra. A közönség nagy érdeklődéssel hallgatta a beszédét és a beszéd közben többször lelkesen ünnepelte a párt alelnökét. A beszédből az alábbiakat ragadjuk ki.

— A magyarság csodálatos életének példája álljon előttünk, — mondotta, — a magyarságnak nincs fényűzése és mint koldusnép is részesévé lett szép feladatnak. Nem jöttünk királyi koronával a fejünkön, hanem töviskoronával,

Alagutat építenek a Duna alatt. A budapesti forgalom megkönnyítése érdekében Budapest város tanácsa azt tervezi, hogy a Duna alatt alagutat építet és így köti össze Pestet Budával. Egyidejűleg több fontos utcát és utvonalat fognak átrendezni.

Buzás plebános meghazudoltása. Buzás Imre, Ciccau-i plebánost a csendőrőrmester az őrsre kísérte azzal vádolva, hogy a nemzeti ünnep alkalmával nem az előírt időben, 11 órakor, hanem 9 órakor tartotta meg az ünnepi istentiszteletet. Az őrmester a plebánost estig tartotta az őrsön, akkor elengedte azzal, hogy másnap jelentkezzen. A plebános közben a prefektushoz ment panaszkodni. A prefektus azonnal intézkedett, hogy a plebánost, aki kötelességét teljesítette, ne háborgassák alaptalan módon.

Hármas ikrei születtek egy székely asszonynak. Kis Géza Belani-i székely gazdálkodó feleségének hármasszülött születtek. A gyermekek azonban fejletlenek voltak és meghaltak.

Vesztett tehén tejéből itak. Baia-Mare közelében Farcasa község görög katolikus lelkészének tehenét az ősz folyamán vesztett kutya marta meg. A megmárt tehén tejét azóta is használták. A tehenen most kitört a vesztettség s ezért tizen-három embert a Pasztor-intézetbe szállítottak kezelés végett.

Elítélték a Zamsáncreai-i szeszszesalókat. A kalotaszegi Zamsáncreai községben 1927-1930 évek között több kereskedő és szeszgyári alkalmazott szabálytalan szeszszel üzérkedett. A bűnösök felett most mondott ítéletet a törvényszék. A vádlottak több évig terjedő börtönlátogatást kaptak.

Gazdanapok a Mezőségen.

Mezőségen folyó gazdasági és kulturális munka kapcsán legutóbb két helyen tartottak a központ kiküldöttei jól sikerült ünnepségeket.

Gyalla y Domokos, dr. Szász Ferenc és Kiss Jenő látogatták meg Calian és Suatu községek magyarságát.

Calian községben Osváth Lajos vezetése alatt gyűlt össze a magyarság a református felekezeti iskola gyönyörű termében. Gyalla y Domokos szívéhez szóló szavai után Kiss Jenő a fiatal nemzedék üdvözlését tolmácsolta a megjelenteknek. Dr. Szász Ferenc gazdasági kérdésekről tartott előadást. A jól sikerült gazdanapot ének zárta be. A központ kiküldöttei megállapították, hogy a község magyarságáról lépés a haladás útjára és mindent megtesz művelődésének előmozdítására. Főérdem ezen a téren Osváth ref. lelkészt illeti meg, aki minden alkalmat megragad, hogy a népet jóra tanítsa. Hűséges támogatója neki az egyházközség gondnoka, Máthé Jenő, aki különösen nagy súlyt fektet az egyház ingó és ingatlan vagyonának gyarapítására. Örömmel kell megállapítanunk, hogy a csekély számú Calian-i magyarság jövője biztos cél felé halad.

Suatu községben unitárius és református magyarok laknak. Vezetőik Antónia Mihály unitárius lelkész és Filep Árpád ref. lelkész, nemes példát adnak arra, hogy a különböző felekezeteknek hogyan kell békés szeretetben a magyar jövőért dolgozni. Az unitáriusok kiváló igazgató-tanítója, Benzedi Márton valóságos apostola a haladó gazdasági tudományoknak. Faiskolát létesített és az egész környéket ellátja jófélé gyümölcsfa csemetékkel.

A nagyszámú közönség sorában ott láttuk a helybeli és környékbeli birtokosokat is nagyszámban.

A gazdasági ünnepség a dalárda kitűnő énekszámával kezdődött és végződött és helybeli fiatalok szavatai tették változatossá. Antónia Mihály üdvözlő szavai után Gyalla y Domokos mondott néhány meleg szót. Kiss Jenő szép szavata után dr. Szász Ferenc tartotta meg előadását. Előadását a jelen volt közönség általános figyelemmel kísérte és szakszerű kérdéseket intézett az előadóhoz. Filep Árpád zárószavai után a késő esti órákban oszlott szét a nagyszámú közönség, kérve az Istent, hogy a magyarság központi vezetőinek további munkásságát áldja meg.

Kun Mátvás Fia Rt.

CLUJ, Calea Marechal Foch Nr. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve, modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral állunk nagyra-becsült megrendelőink szolgálatára. Specialisták vagyunk: acélárúkban, létszerészeiben, borotva fészörülőkben, orvosi műszerek javításában.

A Magyar Nép ajándéka.

Kiadóvállalatunk nagylelkűségéből olyan hirt adhatunk tudtul Erdély magyar falusi népének, amely bizonyára mindenfelé nagy örömet fog kelteni.

Jelentjük és hurré tesszük, hogy januárius 1-től kezdve minden újházás falusi magyar gazdának egy esztendeig a Magyar Népet teljesen díjtalanul fogjuk megküldeni. A házasság alkalmával a jóakarók, rokonok, barátok meg szokták ajándékozni a fiatal párt. Mi a magunk javaiból küldünk ajándékot: egy esztendőre ingyen küldjük el a Magyar Népet.

A lap megindítására nézve csak azt a főtételt kötjük ki, hogy a fiatal pár eskető lelkészével is irassa alá azt a levelet, amelyen a lap megindításáért jelentkezik. Ezzel a visszaéléseket akarjuk elkerülni: a lelkész ajánló soraiból megnyugvást fogunk szerezni affelől, hogy a bejelentő csakugyan újházás, tehát életkezdő falusi ember.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy ajándékunkat, minden földmiveléssel foglalkozó újházás pár egyformán megkaphatja. A vagyoni helyzetre nem kívánunk tekintettel lenni, szegény, jobb módú egyformán jelentkezhetik.

Mi akkor leszünk boldogok, ha ajándékunkban minél több magyar testvérünket részesíthetjük, tehát tessék házasodni s minket az öröndetes eseményről a jelentkező levélben tudatni.

A Magyar Nép egy esztendőn át minden héten igaz barátsággal fog beköszönni az új családhoz!

A magyarnyelvű indulók ineklése miatt kizártak hat magyar fiut a katonai előképzésből. A katonai előkészítő kiképzés felügyelősége szigorú büntetésben részesített hat magyar ifjut, akik jelenleg előzetes kiképzés alatt állanak. A büntetést napiparancs alakjában a zalauai főtér összes kirakatában kiüggesztették. A napiparancs így hangzik: „November 10-én, miután a zalauai premilitar ifjak lelekezetek szerint külön csoportokba osztva templomaikba mentek, a reformátusok közül Hegyi Emil, a Wesselényi-kollégium VI. osztályu növendéke, Beksy Andor VII. osztályos növendék, Hervol János VIII. osztályos növendék, Takár Andor és Oláh Barnabás kereskedelmi alkalmazottak magyarnyelvű

indulókat énekeltek. Ez a tett olyan szellemet árul el, amely káros az intézményre és a társadalomra nézve és bizonyítja azoknak a kötelességeknek számba nem vevését, amelyeket szem előtt kellene tartania minden premilitar ifjunak. Az alfelügyelőség az idevonatkozó törvény 20-ik paragrafusában a fentemlített öt ifjut kizárja az előzetes katonai kiképzés intézményéből, Solymos István egyetemi hallgatót pedig 200 lej bénzbüntetésre ítéli. Az előzetes katonai kiképzés alfelügyelősége megteszi a szükséges lépéseket a közoktatásügyi miniszteriumnál, hogy a kollégium növendékeit és az egyetemi hallgatókat az 1935—36. iskolai évről zárják ki az intézetekből. A 65-ik paragrafus szerint a ki-

zárt premilitárok teljes katonai szolgálatot fognak végezni és semmiféle engedélyt vagy szabadságot nem fognak élvezni a katonáskodás egész tartama alatt. — Trandafir sk. őrnagy.” A szerencsétlen ifjak szigorú büntetését a magasabb fórumok bizonyára enyhíteni fogják, hogy tájékoztatlanságukért ne kelljen ilyen súlyos büntetést szenvedniök.

Falusi mulattató. Ezen a címen nagyon hasznos, hiánypótló könyv jelent meg a Magyar Nép könyvsorozatában. Szotyory Lajos szinpadra való magán- és páros jeleneteit, egyfelvonásos szindarabjait tartalmazza a szóbanforgó könyv. Mindenik darab tárgya és többnyire humoros hangja révén nagyon alkalmas a falusi műkedvelők előadására. Ilyen természetű munkákban nagy a hiány és azért örülünk, hogy könyvsorozatunkat Szotyory Lajos gyűjteményes munkájával gazdagíthattuk. A „Falusi mulattató“-t melegen ajánljuk mindazoknak figyelmébe, akik a tél folyamán kedves, értékes, vidám számokkal akarják előadásaitat élénkíteni. A kötet ára kiadóhivatalunk útján 20 lej és a postai költség.

Halált okozott a hirtelen harrag. Kovács Ferenc fiatal kovácslegény, Târgu-Mureş-i lakós egy szekeret húzott az udvaron. A szekér rudja véletlenül megütötte az ott tartózkodó Tamás Sándort. Tamás Sándor mérgében egy doronggal Kovács Ferenc fejére ütött. A szerencsétlen legény két napi szenvedés után meghalt.

Vannak még jól fizetett emberek! A Bucureşti-i telefon klub korcsolya-mestert szerződett. A korcsolya tanító havonta százezer lej fizetést kap.

Robbanás történt a Lupeni-i kokszyárban. Halálos szerencsétlenség történt a Lupeni-i kokszyárban. Egy oxigén tartány felrobbant és a szertepülő vasdarabok három munkást megöltek.

Nagy köd volt Bucuresti-ben. Bucuresti-ben óriási köd volt. A nagy köd egy egész napon át tartott. Estére olyan sűrű lett a köd, hogy teljesen megakadt a forgalom. A legfényesebben kivilágított utcákon sem lehetett egy méter távolságon túl látni.

Nagy szerencsétlenséget okozott a hócsuszamlás. Az Oroszországhoz tartozó Északi Jeges-tenger partján, Kóla félszigeten nagy szerencsétlenség történt. Egy hegyoldalból a felgyülemlett hótömeg a völgybe csuszolt és egy községet eltemetett. A hatóságok kétezer embert vezényeltek ki a mentési munkálatok elvégzésére. A szerencsétlenség alkalmával nyolcvanöt ember meghalt.

Megnyerte a pert a Nitrogéngyár. A hadügyminisztérium azon az alapon, hogy a Dicsánmartin-i Nitrogéngyár igazgatóságának székhelye Budapest, kérte a törvényszéket, hogy törüljék a cégjegyzékből. A törvényszék teljesítette a kérést. A Nitrogéngyár megtámadta a határozatot. Közelebbről döntött az ítélőtábla az ügyben. Az ítélőtábla megsemmisítette a törvényszék döntését és elrendelte, hogy a Nitrogéngyárt jegyezzék megint föl a cégjegyzékbe.

Felnyársalta a karó. A székesfehérvári főváros közelében levő Adrian-Mare községben halálos gyermekszerencsétlenség történt. Bodoni Dénes kisfiu leesett a szénaboglyáról. Szerencsétlenségére egy hegyes karóba esett és azonnal meghalt.

Nem emelik a dohány árát. Sok helyen az a hír terjedt el, hogy a dohány árát emelni fogják. A dohány drágulásáról szóló hír nem felel meg a valóságnak. Bucuresti-i értesülés szerint nem fogják emelni a dohány árát.

Halálosvégű gyermekszerencsétlenség. A Ciucmegyei Suseni községben Bodó Lajosnénál lakodalom volt. Oláh Juliska 4 éves kisleány több gyermekkel a konyhában játszadozott. Játék közben a tűzhelyről magára huzott egy forró vízzel telt fazekat. A forró víz halálra forrázta a kisleányt. Ujabb példa arra, hogy olyan multságokba, ahol nem tudnak a gyermekre kellő módon felügyelni, ne vigyük el a gyermeket!

Szerencsétlenség a malomban. A Salaj-megyei Napradea-n súlyos szerencsétlenség történt. Groza Valéria örölni valót vitt a malomba. Örlés közben a lendítőkerék elkapta és fejét összeroncsolta. A leány meghalt.

Halálos elgázolás. A Targu-Mureş-i állomáson a reggeli személyvonat elütötte Bogdán Petru közrendőrt. A szerencsétlen ember az állomáson teljesített szolgálatot és a reggeli ködben nem vette észre a közeledő vonatot. Bogdán Petru súlyos sebesülése következtében meghalt.

Méregkeverő asszonyok. Timişoara-n borzalmas tömeggyilkosságot fedeztek fel. Neukem Mária és Weissbittenbinder Erzsébet nevű asszonyokról megállapították, hogy több ismerősüket nadragulyával megmérgezték, hogy az életbiztosítási díjakat felvehessék. A bűnös asszonyokat elfogták.

Üvegekben hozzák forgalomba a denaturált szeszt. A denaturált szeszt ezután palackozva fogják forgalomba hozni. Egy liter denaturált szesz 36 lej lesz. Hat lejt az üveg visszavitelkor megtérítenek. A félliteres üveg 19 lejbe kerül és az üveget 4 lejt térítenek.

Hány százezer juh elpusztult volna már,
ha nem lenne

DISTOL-EXPRESS

Hála a tudománynak, fel van találva,
tehát használjuk, és csak

DISTOL-EXPRESS-t

kérjük, mely csak ezüst felírással valódi!

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Hogyan kell a tej és tejtermékek értékesítését megszerveznünk?

Erdélyben régebben a tejszövetkezetek azon a vidékeken találták meg a fejlődéshez szükséges feltételeket, ahol már bizonyos fokú szarvasmarha tenyésztés volt. Tényleg az első tejszövetkezetek a szász vidékeken és a Nyárádmentén indultak meg. A Nyárádmentén a volt miniszteri kirendeltség már harminc év előtt alakította az első tejszövetkezeteket. Ez időben, körülbelül harminc tejszövetkezetet alakított, amelyek alapításuk óta — a két utolsó háborus esztendő kivételével, amikor a katonaság elrekkvirálta a helyiségeket és a vezetők hadba vonultak — állandóan üzemben vannak. A háboru után a tejszövetkezetek természetesen visszafelődtek az értékesítési nehézségek következtében és ebben az időben a tejszövetkezetek nagyrésze csak névleg szövetkezet, mert működésük mindössze az évi tejárverések megtartására szorított. Ujabbban vannak azonban már vidékek, ahol épen a tejjgazdaság lett a szarvasmarha tenyésztés serkentőjévé és a tejjgazdaság kapcsán fejlődött ki virágzóvá a szarvasmarha tenyésztés. Nem egy község van, ahol a tejszövetkezet megalakítása után a község szarvasmarha létszáma pár év alatt száz százalékkal is emelkedett. Nagyon sokan azon a véleményen vannak, hogy különösen fejletlenebb állattenyésztéssel bíró vidékeken előbb az állattenyésztés fejlesztésére kell törekedni és csak azután lehet a tejértékesítő szövetkezetek alakítására gondolnunk. Pedig a dolog fordítva van, mert mihelyt a gazdák a jobb értékesítés lehetőségéhez hozzájutnak, igyekezni fognak állataikat jobban tartani és községük részére jobb apaállatot beszerezni, jobban takarmányozni, sőt nem riadnak utóbb vissza attól sem, hogy drágább, jobb teheneiket szerezzenek be.

A tejszövetkezeti élet megindulása annak köszönhető, hogy a mezőgazdaság egyéb termékeit alig lehet értékesíteni, míg a tej aránylag jól értékesíthető. Az új fejlődés első szakában Er-

dély majdnem minden részére esik tejszövetkezeti alakulás. A szervezés és alakítás rendszerbe foglalására nem volt szükség, mert minden új tejszövetkezet a tej és tejtermékek jó értékesülése folytán könnyen boldogult. A tejtermelés nagy ütemű emelkedésével el kellett következnie annak, hogy a belföldi piac az ország egész tejtermelését nem tudja elfogyasztani és annak egyrészt külföldön kell értékesíteni. Kétségtelen, hogy a tejtermelés helyzetének megoldalmazása országos érdek, de nem kétséges az sem, hogy ebben döntő szerepe lesz a kivitelre kerülő vaj minőségének.

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének vezetősége a helyes előrelátással ítélte meg tejjgazdaságunk fejlődő és teljesítő képességét, amikor a falusi tejszövetkezetek vidéki központosítását tüzte ki a szervezés főfeladatául. Az állandó jó minőség elérése és biztosítása különleges termelési és üzemberendezési követelményeket állít fel, amelyeket a versenyben való alulmaradás veszélye nélkül nem lehet elhanyagolni. A külföldi piacok állandóan egyforma minőségű, pasztörözött tejszínből készített, édeskés ízű, zamatos, állóképes vajat kívánnak. Ilyen vajat csakis megfelelően berendezett, egyenlő minőségű tejjel rendelkező, a modern vajkészítést egészségügyi tekintetben betartani tudó és tökéletesen képzett szakember által vezetett termelő üzem képes előállítani. Erre tehát a kis falusi tejszövetkezetek nem vállalkozhatnak, mert egyrészt hiányzik a pénzüik a nagy tőkét igénylő berendezésekhez, másrészt az egy-egy szövetkezetben összegyűlő kisebb tejmenyiség a magas üzemköltségek aránytalan megoszlása következtében túl sok feldolgozási költséggel terhelnék a tejet, mind a minőségi követelmények, mind a gazdaságossági lehetőségeket szemelött tartava, kiviteli célokra csakis olyan központi üzem termelhet, amely a kellő felszereléssel és berendezéssel rendelkezik,

és amelleit naponként olyan mennyiségű tejet forgalmaz, amely az üzemköltségek helyes megoszlását lehetségessé teszi.

Az aiudi Hangya központnak is támogatnia kell a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének Targu-Muresen meginduló vajfeldolgozó üzemét. Az egyes községi fogyasztási szövetkezeteknek — amennyiben a községben még nem volna tejszövetkezet — a tejnek szövetkezeti alapon való feldolgozását kell szorgalmazniok. Miután a községi fogyasztási szövetkezetek nagyobb része saját ingatlanal rendelkezik és abban a tej lefőlésére könnyen tud helyet biztosítani, másrészt a fogyasztási szövetkezetek hozzáértő és megbízható vezetősége könnyen elláthatja a tej átvételével és lefőlésével járó munkát, nincsen semmi akadálya annak, hogy a teljesen kockázat nélküli tejszin szállításban a fogyasztási szövetkezetek is belekapcsolódjanak. Miután az egyes szövetkezetek csak tejszint szállításának a vajtermelő központnak, a szövetkezeteknek csak egyszerűbb berendezésre volna szükségük. Egyelőre csak azok a fogyasztási szövetkezetek jöhethének a tejszin szállításnál számításba, amelyek a targu-muresi vajtermelő központ körzetébe tartoznak. Az egyes fogyasztási szövetkezetek lemondhatnak minden haszonrészeseledésről és minden törekvésükkel azon kellene lenniök, hogy a tejet minél magasabb áron fizethessék a falusi gazdáknak. A fogyasztási szövetkezet vezetősége fáradságának jutalmát megtalálja abban, hogy a tagok a beszolgáltatott termelvények nagyrészét a szövetkezetnél levásárolják, amely forgalomtöb-

Izom- és idegfájdalmak, főfájás

esetén és hűléses megbetegedéseknél fényesen bevált a Togat-tabletta. A Togat helyreállítja egészségét. Teljesen ártalmatlan! Minden gyógyszer-tárban és drogériában. Lei 52.— és Lei 130.—. Svájci készítmény!

let nemcsak további tőkeképződést tesz lehetővé, de szorosabbra fűzi és bensőbbé teszi a tag és a szövetkezet között fennálló kapcsolatot. A haszonrészeseledésről való lemondás visszatükrözi a szövetkezeti szervezkedés gazdasági és erkölcsi jelentőségét. Következményeiben rendkívül fontos az a körülmény, hogy a termelő és fogyasztó közé beékelődő közvetítő kereskedelmet sikerüljön kiküszöbölni. Erdelkődjének az ellenőr urak, hogy hány községben foglalkoznak a falusi szatócsok a tejátvételével és fizetik ki a tej árát bolti silány áruval. Ugyen helyeken látszik, hogy mennyire éhbeteflenek vagyunk. Kevés költséggel lehet megindítani a tejátvételt és ennek természetes folyamánya lesz az is, hogy a szövetkezetbe új tagok fognak tömegesen jelentkezni, ami a szövetkezeti tőke szaporodását, tehát a szövetkezeti mozgalom fokozatos anyagi megerősödését hozza magával és kitűnő propaganda eszköz a szövetkezeti gondolat terjesztésére és elmélyítésére.

Dr. Drexler Béla,

a Hangya Központ igazgatósági elnöke.

Érdekes adatok a sertések Express hizlalásáról.

Lapunk előző számában cikkben ismertettük azt az új eljárást, amelyet a sertések gyorsított hizlalásánál alkalmaznak. Ez az eljárás a művelt nyugati gazdáknál mindenütt kitűnően bevált és ezért általánosan alkalmazzák. Szükségesnek tartjuk tehát, hogy a mi gazdáink is lehetőleg tökéletesen ismerjék meg ezt az eljárást, mert segítségével sokkal eredményesebbé és hasznóhaj-

tóbbá tehetik a sertéshizlalást. Szolgáljanak igazolásul azok az adatok, amelyeket pontos feljegyzések alapján nyertek.

Csáky Ferenc „Gyorshizlalás” című könyvéből vettük az alábbi takarmányozási és sulytermelési adatokat.

A téli és folytatólagosan részben nyári hizlalás alatt, a 15 kg.-os egyedi sullyal, szeptember hóban beállított farka 20.6 százalékos, míg 30 kg.-os egyedi sullyal október hóban beállított farka 19.1 százalékos takar-

mánykihasználást ért el. Azért nem többet, mert a tél folyamán mindkét farkánál 4—6 héttig tartó influenzás-bántalmak léptek fel, amely idő alatt a sertések visszaestek.

A 15 kg.-mal beállított farka szeptember 12-től március 6-ig az uradalomban hizott, a folytatólagos és befejező hizlalás nálam történt. Tehát a felszálitással és helyváltozással járó megtörődöttség is némi csökentéssel hatott a takarmánykihasználási átlagra. A közölt

fenti eredmények igazolhatók a falkák tulajdonosainak elszámolásával.

Érdeklődésre tarthat még számot az, hogy mennyi és milyen takarmányt fogyasztottak az egyes falkák.

Az 50 darabos 15 kg.-os beállítás, kihizásig fogyasztott 15.705 kg. árpát, 23.146 kg. tengerit, 426 kg. korpát, 2136 kg. borsót, 898 kg. napraforgópogácsát, 71 kg. sót, 564.10 kg. FUTOR szénsavas takarmánymeszet és 21 kg. PEKK-et.

A 60 darabos 30 kg.-os beállítás kihizásig fogyasztott 13.045 kg. árpát, 27.763 kg. tengerit, 4900 kg. borsót, 226 kg. vérlisztet, 73 kg. PEKK-et, 468 kg. FUTOR szénsavas takarmánymeszet és 55 kg. sót.

Amint láthatjuk, könnyen hozzáférhető és nem drága takarmányok szerepelnek. A fogyasztott takarmány és a kihasználási százalék közléséből bárki kiszámíthatja a viszonyai szerinti takarmányegységárat és mellékköltségek alapján azt, hogy mibe kerül 1 kg. súlytermelés?

Gazdanapok Turdamegyében.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igen jól sikerült gazdanapokat rendezett a Turdamegyei Ludasul de Mures, Bogata de Mures és Grindenin községekben. Marosludason december 8-án d. e. több mint 200 kiscgazda és telepes előtt tartott előadást Török Bálint az EGE igazgatója az időszerű gazdasági kérdésekről, majd Rass Károly ny. főgimnáziumi tanár tartott kulturális tárgyu élénk érdeklődéssel kísért szórakoztató kulturális előadást. A gazdanapot Vásárhelyi István megnyitója vezette be. Délután Patrubány Miklós földbirtokos

előkészítése mellett Bogata de Muresen tartottak előadásokat. Török Bálint a gazdakör megszervezéséről, a Hermann rendszerű tengeriművelésről és egyéb a gazdákat érdeklő kérdésekről. Rass Károly tanulságosan ismertette, hogyan kell úgy olvasni, hogy amit olvasunk, maradandó nyomot is hagyjon az emberben, sok kellemes példával fűszerezte meg előadását. Grindenin dr. Sulyok István ny. főszolgabíró tartott előadást a tanulás szükséges voltáról és a kultúra megőrzéséről és fejlesztéséről. Seyfried Ferenc okl. gazda pedig a helyes talajművelésről, a kukorica négyzetes műveléséről és külön kérésre a szőlőművelésről. Minden községben száznál több hallgató vett részt az előadásokon. A legközelebbi gazdanapok f. hó 15-én fognak megtartatni a vármegyében és pedig Sándulesti községben, d. u. pedig Turdán.

Miért nem tudja megkezdeni működését a Targu-Mures-i tejszövetkezet? A Targu-Mures-i központi tejszövetkezet nem kezdhetette meg működését, mert az üzem megindításához külföldi gépekre van szükség. A fennálló korlátozások miatt a gyár vezetősége nem tudja a gépeket behozatni. Így a központi tejfeldolgozó telep nem kezdhetette még meg működését. Hír szerint február elején azonban biztosan megkezdődik a vajgyártás.

Togal gyors és biztos hatású gyógyszer rheuma, köszvény, idegzsába és hátizomfájdalmak, álmatlanság, spanyolnátha és hüléses betegségek ellen. **Togal** kiválasztja a huyasavat, baktériumölő, tehát a bajt gyökerében támadja meg.

Csendes volt a gabonapiac karácsony előtt.

Ünnep előtt a gabonapiacon rendesen élénkség szokott uralkodni és a gabona ára megdrágul. Idén nem lehetett ezt az élénkületet tapasztalni. Sőt nagyon sok piacon karácsony előtt megolcsult a gabona. Valószínűleg azzal lehet magyarázni ezt a jelenséget, hogy a kedvező őszi időjárás miatt a termés kilátások megjavultak.

Piaci árak Brasov-ban.

Buza 460—480, rozs 330—350, takarmányárpa 270—290, sörárpa 310—320, kukorica 270—290, lencse 700—900, fehér paszuly 400—450, krumppli 100—130 lej mázsánként.

Tanácsadó
Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunk-

G. M. Várja meg, amíg a föld annyira felenged, hogy baronálni lehet. Ha ez bekövetkezik azonnal vesse el a búzát. Januártól kezdve már nem ajánljuk őszi buza vetését. Inkább várja meg a tavaszt és vessen tavaszi búzát.

SZÁMOLÓKÖNYV

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

N. S. M. Fantanita, Sz. Gy. Socodor, B. I. Bihorteni, Cs. M. Otelec, N. L. Catina, B. G. Aninosa, B. D. Inlaceni, Sz. I. Carastelec.

„ELŐFIZETŐINKHEZ.” Az 1936. évi könyvnaptárunk megjelent. Mint előző számunkban jeleztük, a naptár nagyobb terjedelemben jelent meg, mint az előző években, ezért késett az elkészítése. Mindazon előfizetőinknek, akik az év végéig szülő előfizetési díjikat befizették, a naptárt megküldjük. Miután több ezer példányt kell szétküldenünk és pedig majd mindeniket külön-külön, ez rendkívül sok időt és munkát vesz igénybe, ezért felkérjük előfizetőinket, hogy ne türelmetlenkedjenek és ne küldjenek be kiadóhivatalkunkhoz naptárt sürgető leveleket, mert mindenki sorra kerül. A legnagyobb igyekezetünk arra irányul, hogy a naptárt eljuttassuk minden igénylőhöz kellő időre. Amíg a munka tart, eltelt pár hét, tehát várják be türelemmel a naptárt, mert aki rendben van előfizetésével, az minden körülmények között hozzájut naptárjához. Aki még nem fizette be a díjat, vagy pedig csak ezen a héten küldi be, a naptárt a befizetés sorrendjében azonnal megküldjük, amint az első naptárexpedíciót befejeztük.

B. L. Ribifa. Kérésével forduljon közvetlenül a „Minerva” könyvkereskedéshez Cluj, Strada Regina Maria 1, ahol a szükséges felvilágosítást megadják.

Cs. I. Careii. A Pekk-ről lapunkban több ízben közöltünk felvilágosítást. Ha szükség volna újabb utasításra, forduljon az Agrotechnica céghez, Cluj, Str. Reg. Ferd. 8. lapunkra való hivatkozással.

G. A. Dorobanti. A naptár helyett más könyvet nem adhatunk.

L. J. jegyző. Kérését teljesítettük, s a naptárt a megjelenés után azonnal elküldjük címére. A lapot tovább küldjük s a továbbiakban szíveskedjék levele szerint intézkedni.

R. M. Curtuiuseni. B. J. a levélben említett 200 lej nem fizette ki, hátráléka 376 lej, kérjük tőle beszélni.

G. M. Hozzánk intézett szíves sorait gondosan elolvastuk és igyekezni fogunk jó tanácsait követni. Számolnunk kell azonban azzal, hogy előfizetőinknek nincsenek egyéges érdekeik. — Vagyis az előfizetőink közül sokan vannak, akiket csak a gazdasági rovat érdekel és sokan, akiket csak az ipari. Mi minden esetre igyekszünk a különböző érdekeket összehangolni.

I. M. Beküldött cikkét és a rajzokat megkaptuk. Ha elolvasás után úgy találjuk, hogy megfelel, közölni fogjuk. A küldött rajzokat átadtuk művész munkatársunknak elbírálás és feldolgozás végett.

„Tudósító YL.” Az elbeszélést és a beküldött híreket megkaptuk. Híreket és tudósításokat nem szoktunk díjazni. Ha elbeszélése beválik, esetleg tudunk azért valami tiszteletdíjat adni. Különben is egyik híre nem felel meg a Magyar Népnek, átadtuk a Keleti Ujságnak, hátha ott tudják használni.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: O. I. Tormac 935 (ebből 225 lej Minervának befizetve, 710 lej előfizetés. F. évre kérjük a 140-lej beküldését), id. H. J. Beltiug 200 (155 lej előfizetésért, 45 lej könyvért), K. A. Ozun 350 (levele szerint könyvével), S. I. Dumbraveni 178, G. A. Dorobanti 300, Cs. I. Careii, f. évre 150 lejt kérünk, K. L. Salonta 120, T. I. Seuca 710 (r. 1935. dec. 31-ig), id. Sz. L. Varghis 150, M. T. Mailat 150, R. M. Curtuiuseni 1448, Sz. B. Mihaileni 280 (ebből 150 lej előfizetés, 130 lej Szemléért és könyvért), D. F. Sighisoara 650, B. A. Crihalma 200, id. N. P. Gy. J. Besineu 300, id. Sz. V. S. Văntori 100, K. J. Satu-Nou-ról: 150, Gazdakör 150, I. O. 150, J. F. 300, Sz. F. J. 200, K. M. 200, K. A.

150, T. I. 100, és P. A. 100, B. M. Ghioroc 200, Siria: Társaskör 150, G. M. 150, Z. I. 300, R. K. 100 és ifj. B. G. 75; Dorobanti: K. F. J. 175, G. A. 300, G. I. 580, ifj. A. Gy. 300, Cz. J. 150 és L. A. 400, Hitelsz. Iratosul Mare 450; Turnu: M. I. 150, B. A. 150, ifj. B. I. 300, O. J. 150, I. J. 300, M. J. 770 és F. I. 300, O. K. Chisineu Cris 150, Padureni-ről: N. Z. 150, B. K. 150 és Hitelszöv. 150 lej.

AGROTECHNICA

43 éves gazdasági iskolát végzett nős férfi állást keres gazdaságban. Bármilyen bizalmi állást elfogad. Ajánlatokat kérünk „Gazdász” jelígre.

Éves mindenek leányt keresek január elsejére két egyén mellé, rend, tisztaságszeretőt. — Arva előnyben. Ürmössy gyógytár, Ulmeni, j. Salaj.

Eladó malom; lakás teljes felszereléssel, telekkel együtt, továbbá két pár kő 25-ös MAV. szívógázmotorral. Jó vidéken, üzemképességben megtekinthető. Hegyi János, Cuci jud. Turda.

Írógépek

Smith Premier No 60. Remington, Underwood és Corona írógépek ávári árban kaphatók.

Gyári rektár amerikai és német írógép és sokszorosító keilékkel. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépéből nagy rektár.

„RAPID”

ÍRÓGÉPVÁLLALAT
CLUJ. STR. REGINA MARIA 33.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Az új év kapuja előtt.

Az eltelt év végén, az új év kapuja előtt minden komolyan gondolkozó embernek a lelkében felmerülnek a jövőre vonatkozó aggodalomnak gondterhelt kérdései: Mi lesz velem? Mi lesz azokkal, akiknek sorsát szívemen hordozom? Birom-e a küzdelmet, melyet meg kell vívnom családom, hivatásom, népem érdekében? De tudom-e tölteni kötelességemet? Lesz-e egészségem? Megtudom-e valósítani terveimet? Mi lesz egyházzal, népemmel, át tud-e haladni a nehéz idők súlyos válságain? Kérdések ezek, melyek mindenkinek a lelkében felvetődnek, de amelyekre mégsem tud senki feleletet adni. E kérdésekkel szemben érezzük csak igazán a mi emberi erőink fogyatékoságát, az igazságot, melyet az Ur Jézus Krisztus így fejezett ki: „Kicsoda pedig az közületek, aki aggodalmaskodásával megnövelheti természetét egy arasszal?”

Az új esztendő határpontján rendszerint két érzés viaskodik lelkünkben. Egyfelől a bünbánat érzése mulasztásaink miatt, másfelől a jobbá lenni akarás ébredező elhatározása.

Tényleg úgy van, hogy az új esztendő alkalmával rendszerint telve van az emberi szív sok-sok jó szándékkal. Mennyi szent fogadalom tölti be a lelket ilyenkor! Azonban nagyobb szégyen sohasem tölti be a szívet, mint amikor a magába szálló ember vissza gondol meg nem tartott fogadalmaira. Gondolkoztunk-e azonban azon, hogy mégis, mi volt az igazi forrása a nemes elhatározásoknak s mi volt az oka a fogadalmak meg nem tartásának? A forrás mindig az volt, hogy egy nemes lélek megtisztító hatása alá kerültünk. A gyermek talán édesanyja szavára, a felnőtt ember talán egy komoly baráti intelem, emelkedett istentisztelet hatása alatt látta be hibáit, s fogadta meg, hogy más, jobb utra tér. És mi volt az oka a bukásnak? Elszakadtunk attól a forrástól ahonnan a jóra való indítást vettük. A gyermek az édesanyjától, a felnőtt az ígétől. Az erők elsorvadtak s a kísértésekkel szemben az ellenállás megtört. A keresztyén aktivizmus egyik

híve írja: „A végtelennel való állandó közösségünk a forrása minden erőnek. Ha van jóság a világon, akkor kell lennie egy forrásnak, amelyből az kiárad. Ha van szeretet, akkor kell lennie egy forrásnak, amelyből az fakad.” A keresztyénségnek e hőse arról tesz bizonyosságot, hogy ez a forrás az Ur Jézus Krisztus és az ő evangéliuma. Akik övele élő összeköttetésben maradnak, ő általa és őbenne nyerik meg szívök számára azt a hitet és azt a bizalmat, amely megmenti szívüket a kétségbeeséstől, amely lelküket mennyei reménység szentséges vigasztalásával erősíti meg.

Ez az igazság utalja figyelmünket annak felismerésére, hogy lelki életünk ápolására sokkal nagyobb gondot kell fordítanunk, ha a megnehézült élet terheit győzelmesen akarjuk elhordani. „Homály körüllem, bennem félelem, magam, ha Nálad nélkül képzelem. De nappal virrad és remény kél bennem, Világ kormányán jobbotat ha látom.” Így énekelt egy erdélyi költő és hirdette az igazságot: „Te benned bizni, óh áldott istenség, beh drágább kincs minden földi jónál.”

Homály körülöttünk, bennünk félelem, ez szívünk érzése, ha hit nélkül tekintünk az új esztendőben előttünk feltáruló jövőndő titokzatos homályába. De nappal virrad és remény kél szívünkbe, ha a hitnek bizodalmaival tekintünk Arra, akinek szeretetéről beszél szívünket megnyerő szent biztatással a karácsonyi evangélium. Nyissuk meg azért szívünket a hitnek szent ígéretei előtt és úgy haladjunk a titokzatos jövőndő felé, hogy szívünkben zondüljön vissza a megtartó igazság, a komoly figyelmeztetés: „Ne dobjátok el hát bizodalmatokat, melynek nagy jutalma van. Az igaz pedig hitből él.” Nagy feladataink betöltésére, a reánk váró küzdelmek győzelmes megvívására így nyerhetünk erőt abból a csodálatos forrásból, amelyet a karácsony szent ünnepe mutat meg számunkra: „Az Isten szeretet. Azoknak, akik az Istent szeretik mindenek egyformán javukra vannak.”

Karácsony ünnepén.

Te most is az vagy, áldott szent
karácsony,
Mi Bethlehemben legelőször
voltál:
Ujjászűlője a kereszt világnak:
Hitünk napfénye, a szívünkben
ollós.
Az angyaloknak ajkán a
hozzáma
Ma is elhat a pásztorok füléhez,
Koldust, királyt vezet ma is
a csillag
Az Idvezítő jászolbölcsőjéhez.

Te most is az vagy, csak mi
változtunk meg,
Csak nekünk ócska minden, ami
régli,
Nem hallgatunk az angyalok
szavára,
Nem kell nekünk a csillag se,
ha égli.
Mennek, mennek a pásztorok
seregben,

De nem a Jézus jászolbölcső-
jéhez,
Mennek, mennek a bölcsék és
királyok:
De nem az élet örök kútfejéhez.

Oh, szent karácsony! csillag-
világa,
Csak tündökölj te változatlan,
újra.
Az én lelkem csak téged vár
s telőled
Száz lidércfény közt el nem
látorulna,
A gyermekhitnek hófehér
palástját
Borítsd reám csak egy-egy
éjszakára...
És én megáldlak, síromig
követlek,
Oh, szent karácsony! csillag-
világ!

BAJA MIHÁLY.

Ne tartsd másnál a magad becsületét!

Írta: Gyallay Domokos.

Tizenhét tavaszán történt, amikor a forradalom fergetege a harc téren is elhatalmasodott az oroszokon. A puskákat gulákba rakták, a gépfegyvereket, ágyukat, aknavetőket kiforgatták állásukból, az élelmi raktárak tele ládáit, zsákjait, kádjait a konyhák köré hordták, sütöttek, főztek, énekeltek, táncoltak örömeinkben: vége van a kalának.

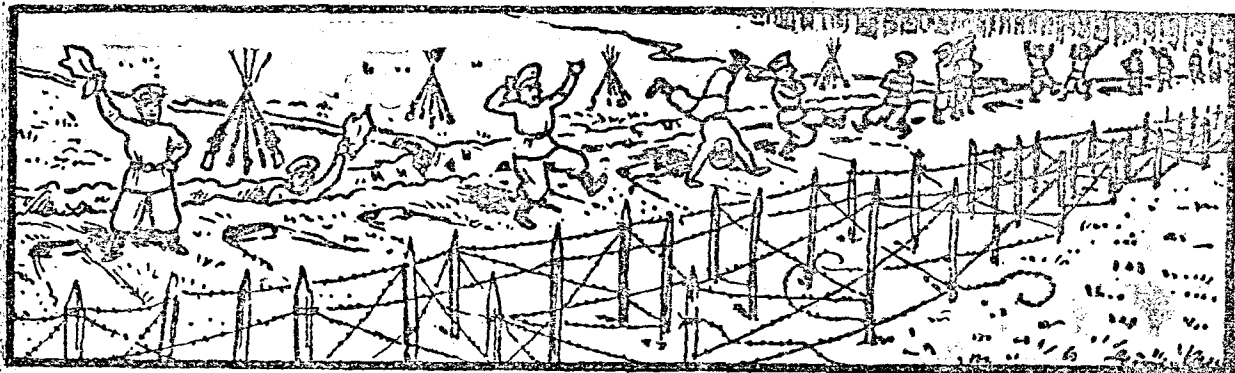
Mi ezekben a bódult hetekben is pontosan kiállítottuk az őrszemeket s éjszakánként járőrökkel is figyeltettük a folyócska völgyét, amely a két arcvonalat elválasztotta egymástól. Hátha valami váratlan szélfúvásra mégis fordítanak a köpenyegen, rajtunk ütnek az éjszaka leple alatt?

A jó muszkák! Dehogy gondoltak most eszelvésre. Sőt hovatovább mindinkább ki akarták mutatni, hogy milyen barátságos érzéssel vannak irántunk. Ki-kiálltak fedezékük te-

tejére, sapkát lengettek felénk, tótágast álltak, cigánykereket vetettek, bohóskodtak mulattatásunkra. Ők még akkor is jó fehér kenyeret, finom konzerveket, kockacukrot fogyasztottak, marhát vágta, majorságot koppasztottak. Mindezekből a földi javakból alkalompóztán a mi járőreinket is szívesen föltarisnyálták. Később pedig a folyócska hidján valóságos vásárt fejlődött ki, ahol a mieink dohányt, szeszes italt, bicskot, pléhedényeket adtak cserében az oroszok élelmi cikkeikért. Teljes volt a béke közöttünk.

Egy reggel Szakács örvezető érdekes eseményről számolt be jelentésében.

— Az éjszaka, őrzőjárat közben, néhány muszkával találkoztunk a hidnál — mondotta. — Üzenetet küldtek a századnak. Azt üzenik, hogy ma délután öt órakor fedezékükben énekelni fognak a tiszteletünkkel. Ott fognak gyü-

lekezni, ahol fedezékük az erdő felé kanyarodik. Arra kérnek, hogy öt órakor mi is gyűljünk össze velük szemben s hallgassuk meg énekeiket.

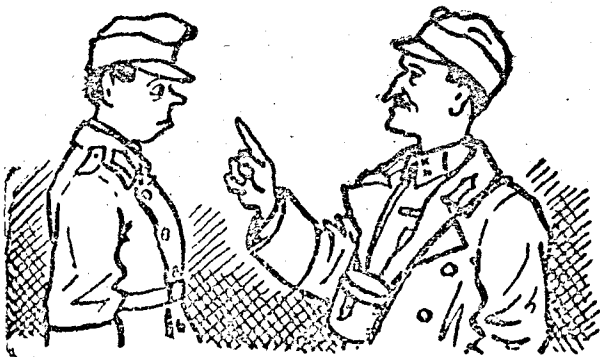
Megbeszéltük a kérdést. Az a nézet alakult ki, hogy a muzsika hangverseny meghallgatása a mostani viszonyok között nem ütközik a szolgálati szabályzatba, tehát elfogadjuk az ajánlatot.

Öt órakor tehát arcvonalunk ama részébe gyülekeztünk, amely szemben volt az erdő szélével.

Az oroszok pontosan elkezdették műsorukat. Gyönyörűen énekeltek, három-négy szólamban adták elé a szebbnél szebb orosz dalokat. Csodálatos művészi összhang zendült ki énekükből. Nagy élvezettel hallgattuk és meg-megtapsoltuk őket, mintha színházban lettünk volna. Bizony, másként szálltak felénk odaatról ezek a dalok, mint a puskák, gépfegyverek, aknavetők hangja néhány héttel ezelőtt. Mintha áldott eső hullott volna a jégvihar után!

Műsorukat végig énekeltek, aztán a fedezék tetejére álltak s tisztelegtek felénk. Mi is kiemeltünk fedezékünkéből és visszatisztelegtünk nekik. A hangverseny ezzel a békesség és testvériség szellemében befejeződött.

Harmadnap mulva megint üzentek az oro-

Klima káplár üzenetet hoz.

szok. Ezuttal Klima, a tót káplár, hozta az üzenetet.

— Nagyon neheztelnek reánk a komákl! — mondotta. — Azt üzenik, hogy több emberséget vártak volna tőlünk.

— Mivel sértettük meg őket?

— Azt mondják, elvárták volna, hogy éneklésüket másnap énekléssel viszonzzuk. Ők köszöntek nekünk, mi azonban nem fogadtuk köszönésüket. Kiváncsiak, hogy hamarosan jóvá tesszük-e mulasztásunkat.

Hát biz ebben a szemrehányásban van valami igazság — állapítottuk meg. Eszünkbe juthatott volna, hogy mi is valamivel feleljünk kedveskedésükre. Már most azt fogják hinni, hogy nekünk, híres, művelt nyugatiaknak, nincs fogalmunk a tisztességtudásról.

Arra tanakodtunk, hogy énekléssel viszonzzuk az éneklést. Az orosz dalokra magyar dalokkal fogunk felelni.

Pataky hadapród szedje össze a század legjobb énekeseit, gyakoroljon velük pár napig s mikor készen vannak, tegyen jelentést. Klima káplár pedig még a mai nap éjszakáján keresse találkozást a hidnál az oroszokkal s adjon olyan felvilágosítást nekik, hogy nem figyelmetlenségből, hanem szolgálati okokból halasztottuk későbbre kedvességük megköszönését. Majd megüzenjük a magunk hangversenyének idejét.

Pataky hadapród tanító volt a polgári életben, értett a dalárda vezetéshez. Szívesen fogadta a megbízást, egész délelőtt lötött-futott a század körletében, hogy a dalosokat összeállítsa.

De délben lehorgasztott fővel tette meg jelentését.

— A század kötelékében nincsenek olyan magyar énekesek, akikből egy dalos csoportot össze lehetne állítani. Művésziesen, több szólamban nem tudnak a mi katonáink énekelni.

Akármilyen kezdetleges szerepléssel pedig nem állhatunk az éneklés mesterei elé.

— Csak meg tudod tanítani őket néhány dalra? Gyakorold be őket, arra az időre fölmentjük a társaságot a szolgálat alól.

Pataky hadapród tovább húzódozott a dologtól.

— A tanításból nekik kellenének! — mondotta.

— Valakit Pestre eljuttattunk kottáért.

— Akkor is hetekbe telnek, amíg valamennyire össze lehetne mitani ezeket az iskolázatlan, nyers hangúkat. Az énektudást hazulról kellett volna hozni, mint ahogyan az oroszok hazulról hozták. Az oroszok itt csak összeállanak, mint a gépfegyveres osztag, mindenki tudja a maga szerepét, és sze, mert otthon megkapták a kellő kiképzést.

Most aztán mihez folyamodjunk?

Ekkor Beke hadnagy érdekes gondolatot vetett föl:

— Miért vesződjünk énekléssel? — mondotta — Hozassuk ki az ezred cigányait és huzassunk el velük néhány szép nótát. Bizonyosan tetszeni fog a muszkáknak a muzsikaszó.

A gondolat tetszésre talált. Igaz, az ezred cigánybandája méltó volt fogadni az oroszok művészkedésére. Szép dalok az éneklés, de amikor Andorka primás a saját embereivel...

Szolgálati jegyet kapott, az ezred-muzsikuszok kiküldését kérte. Az ezred segédtisztjének levélben is megírtam, hogy miért van szükségünk a bandára. Ezuttal a cigányoknak kell helyt állniuk a magyar becsületért!

Bizonyos, hogy 15 banda volt az ezredünké. Andorka, a primás békében a miskolci első banda vezetője, de a tagok is mindnyájan java muzsikuskok, válogatott emberek. Mert nem vezényeltek akárkit a bandába.

Könnyű szolgálata, kényelmes uri élete volt a harc téren a muzsikusk cigányoknak, megváltották őket. Legtöbbszörre hátul lappangtak a felsőbb parancsnokságok és trénszekerek körül, ahol a háborúnak csak a dörgését hallották, a magyárból nem volt részük. Ha előbbre is rendelte őket időnként valamelyik vigabb természetű ezredparancsnok, fegyveres szolgálatot nem teljesítettek, őrségre, hirszerzésre nem kellett kimerészkedniök. A létszám kimutatásokban úgy vezették őket, mint szakácsokat, kocsisokat, marbahajcsárokat, loápolókat s bátorságuk is ahhoz igazodott.

Kereken megmondva, ők voltak a háború legfélénkebb, legszaladósabb katonái.

Beke hadnagy azonban kérésünkkel megjelent az ezredparancsnokságon s engedélyt kapott, hogy Andorka primást hetedmagával kihozza fedezékünkbe. Jónéhány kilométernyire volt az ezredtrén a front mögött, a hadnagy tehát szekéren hozta pártfogoltjait a futóárok külső torkáig. Onnan kellő óvatossággal jöttek be a fedezékbe. Mire Beke hadnagy jelentkezett velük, már el is érkezett a hangverseny ideje. Pataky hadapród kiválasztotta azt a helyet,

... kellő óvatossággal...

ahonnan a bandaszó legjobban átverődik a patak tulsó partjára, a muszkákhoz. Ez a hely távolabb volt a mi gyülekező helyünkötől, ott, ahol a futóárkok szerteágaznak a bokrok között.

Innen is, túl is, jeladások történtek: kezdődik műsorunk!

Beke hadnagy háromszor füttyentett sípjával, Andorkák rázendítettek az első nótára.

A muszkák eleinte fődözékük hosszában álltak föl. De amint folyini kezdtek egymás után Andorkák nótái, mind többen másztak föl a fődözék tetejére. Szörnyű módon kezdett nekik tetszeni a bandaszó.

— Hát ez okos gondolat volt! — dicsértük Beke hadnagyot. — Derék cigányaink jóvoltából nemesak megálljuk helyünket az oroszokkal szemben, de túl is teszünk rajtuk.

A nóta folyt szakadatlanul, a hatás mind magasabbra fokozódott. A muszkák már azt sem tudták, hogyan fejezzék ki elragadtatásukat: összeölelkeztek, kurjongattak, tapsoltak, összeverték bokájukat.

Egyszer látjuk, hogy nagy nyüzsgölődés támad közöttük. Egy csapat az erdőszélen fegyveresen rendekbe sorakozik, másik csapat a gépfegyver, harmadik az aknavető körül csoportosul.

sul. Mit akarnak, tán nem járatják eszüket valami álnokságon? Ártani ugyan nem árthatnak, mert, ha látjuk, hogy rosszban törik a fejüket, mi is fordítunk egyet a nótán. A cigányoknak sem lehet bajuk, mert az a hely, ahol állanak, teljesen védelmet nyújt a golyó ellen.

A nóta csak ömlött egymás után. Amint végére jutottak egy sor vig nótának s megállítottak gyantázni, látjuk, hogy az erdőszélen álló orosz csapat magasra emeli fegyverét s háromszoros sortűzet ad a levegőbe. Nagy kurjantás, rikoltás utána. A gépfegyver is hirtelen kattogni kezd s három sorozat golyót bocsát a levegőbe. Ezt is nagy csuhajozás követi. Végül a jó öreg aknavető is három hatalmasat kőp egymás után a völgybe. Óriási rivalgás odaátl...

A jó komák örömet lóttek, mint ahogyan a lakodalomban szokás!

Ejnye, ezek a cigányok! Tuszt kellett volna huzniok a muszkák önömujjongására.

Mért nem kezdik újra a muzsikálást? Várunk, bosszankodunk.

Közben az oroszok megint fődözékük tetejére ugráltak s kézzel-lábbal integettek, hogy gyerünk már azzal a nótával.

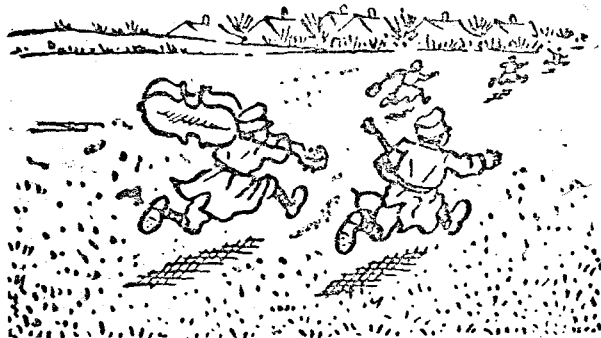
— Eridj, szólj a tökéletleneknek! — mondom Beke hadnagynak. — Legalább még egy félórát szóljon a nóta.

Beke hadnagy elsiet a futóárok felé, de csak nem szólal a nóta.

Jónéhány perc mulva színeváltozott arccal leholt vissza a hadnagy.

— Kérem, a cigányok kerekét oldottakt!... — jelenti. — Ügylátszik, félremagyarázták a lövöldözést. Támadásra gondolhattak...

— Nagyon messze járnak már. Ész nélkül szaladnak a legelőn át a falu felé...

Ész nélkül... a falu felé...

— Mért nem terelted vissza őket?

Az oroszok pedig mind csak integettek: miért nem folytatjuk a hangversenyt? Pironkodva oszoltunk szét gyülekező helyünkről. A következő estéken kemény szemrehányásokkal illették a muszkák katonáinkat a hidnál, miért fősvénykedtünk annyira a nótával, ők eléggé kifejezték elismerésüket. Persze, nem kötöttük orrukra a valóságot.

De magunk között bosszankodva tárgyaltuk a dolgot. Így kell a magyarnak! Miért nem tanul meg szépen énekelni és muzsikálni? Másnál tart-suk a magunk becsületét? No, erre nézve jó leckét kaptunk a cigányoktól.

Új vers-kötetünk.

Lapunk barátja és lelkes munkatársa P. Jánossy Béla egy költői elbeszélést írt „Király daliája” címen, mely a Magyar Nép Könyvtára sorozatában már meg is jelent. Az első sortól utolsóig pompás, zamatos magyar nyelven megírt, költői szépségű verses elbeszélésben a molnárlegényből híres hadvezérré lett Kinizsi Pál életét és halálát dolgozta fel. A magyar történelemnek egy dicsőséges fejezete van megírva ebben a műben; az az idő, amikor a magyar nemzet a nyugati kereszténység védelmében élet-halálharcot vívott a török világhatalommal. A könyvet Szepes Sándor jeles festőművésznek rajzai díszítik. A könyvet lapunk kiadóhivatata útján 20 lejért s a portóért

lehet megrendelni.

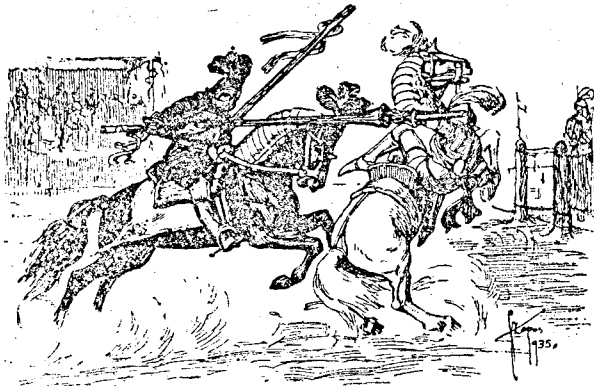
Izleitőül itt közlünk a vers VI. énekéből egy kis részletet, az énekhez készített rajzzal együtt.

A VI. énekben Kinizsi mély, szerelemmel van eltelve a szép Magyar Bonigna iránt, akit azonban Bohuszláv, morva herceg szeretne elvenni feleségül. Meg is kéri a leányt, de Bonigna, aki szintén vonzalmat érez Kinizsi iránt, kijelenti, hogy annak nyújtja a kezét, aki párvialdában legyőzi a másikat. A morva herceg nem gyáva ember, s egy-kettőre ki hívja Kinizsit „bajnoki tusára.” Kinizsi elfogadja a kihívást, s Bohuszláv fehér, Kinizsi fekete pszírpan birokra kelnek. A küzdelem így folyik lo:

Villámként a herceg a gerellyel robban,
Pált ki a nyeregből, hogy üthetné jobban.
Fekete mén fürge, ez a harci illem,
És a gerely Pálnak hóna alá billen.
Mint kerékküllői két sebes szekérnek
Vad rohanás közben, mikor összeérnek,
Gyökeret a párbaj úgy vert pillanatra,
A gerely megállott hónaljba ragadva.

A fekete mén most sarkantyúdöfésre
Balra szökött egyet, szép volt a szökése,
S mint fekete orkán, lángot fújva szinte,
Fegyveréhez ragadt lovastársát vitte.
Mert gerelyt a herceg veszve van, ha enged,
Nem szabad ma, tudja, megtörténni ennek.
Kinizsi fortélyá őt is megzavarja.
Harapófogó ma a Pál hóna-alja.

Hónaljba ragadva, mert Pál odafogta,
S karja erejével nyilván szorította.
Viharzott a két mén, egymást harapdálta,
Egymás szemében még a ló is szálka.
Rántá vad erővel a gerelyt a herceg,
Am az meg se recsen, még csak meg se serceg,
Nézők kérdése erre-arra hajlott:
Alló viadallal mit aka a bajnok?

Most a mén egyszerre torpan, mint a cövek
És lebeg a herceg, mint egy darab szövet.
Kinizsi, karjának szörnyű erejével
Kiemelte társát — saját gerelyével.
Nincs egyensúly, lóhát, gazdátlan a nyereg,
Dühbe fúl a herceg: „már leányt nem nyerök”
Nyomba felsegítik a feltúrt porondból,
Győző sikerén az udvar népe tombol.

A Magyar Nép olvasóközönségének és minden magyar olvasónak igazi karácsonyi gyönyörűséget fog szerezni ennek a könyvnek az olvasása.

Sok tizezer megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

„ZEPHIR”

kályha az összes kályhák között a legjobb

10 kilogramm fával fűt egy normál szobát 24 órán át.

Gyártja:

Szántó D. és Fia, Oradea

Képviselet: BARZEL vaskereskedés Cluj, Piața Mihail Viteazul No. 15
Kapható mindenütt! — Kérjen díjtalan árjegyzéket!

**Szindarabok
műkedvelőknek!**

leány- és legényegyesületeknek,
iskolás gyermekeknek
nagy választékban a

„MINERVÁ“-nál

Cluj, Str. Regina Maria No. 1.

Kérjen árjegyzéket!

Aposztafok Adomik

A Délvidék áldása — a kókusz pálma.

A kókusz pálma a Délvidéknek leghasznosabb fái közé tartozik. Mi a mérsékelt éghajlat alatt lakó emberek el sem tudjuk képzelni, hogy milyen sokoldalú módon lehet a kókusz pálmát és termékeit felhasználni. A kókuszpálma gyümölcsében levő tejszerű folyadék üdítő és tápláló italt szolgáltat. A husa táplálkozásra használható fel. Belső rostjai illatos fűszert szolgáltatnak, a külső rostokból fonalat és szövetet lehet előállítani. A fiatal hajtásait salátának eszik. A nagy levelekkel a kunyhókat fedik be. A gyümölcs héja kitűnő tüzelőanyag, de edényeket és használati tárgyakat is készítenek abból. A belső héjból olajat sajtolnak és szappan készítésre használják fel. A törzsből jó csónakokat lehet faragni. A fiatal gyümölcsökből bódító ital készül.

Mir: vigyázzunk

gyermekjátékok vásárlásánál?

A dr. Normand által szerkesztett „Egészség“ című folyóirathól vesszük az alábbi kis cikket.

„Gyermekjátékok vásárlásánál figyelemmel kell lenni arra is, hogy a gyermekek a játékok által sérüléseket ne okozhassanak magukon. A rugókkal el-

látott játékszerek gyakran okoznak szemsérüléseket, a rugók hirtelen kipattanása által. A posztó vagy gummi állatokban, babákban elhelyezett kicsiny sipokat, füttyülőket a gyermekek sokszor kiszedik és lenyelik. — Ezek a légzőcsőben megakadva komoly veszedelmet okozhatnak. A gyermekeknél annyira kedvelt posztó állatok üveg-szemei sokszor hegyes szögcskével vannak beerősítve, amit ha a gyermekek lenyelnek, a gyomor vagy belekben idézhetnek elő súlyosabb sérüléseket.“

Ügyeljünk tehát, hogy olyan játékot vásároljunk a gyermekeknek, amelyek nem okoznak veszedelmet játék közben.

Óvatosság.

— Kérem szépen, doktor úr, sziveskedjék a számlát elküldeni, hogy kifizethessem az Önnek járó tiszteletdíjat.

— Ne siessen olyan nagyon barátom — feleli az orvos, várja meg, amíg magát erősebbnek érzi. Egyelőre minden haragos felindulástól tartózkodnia kell.

Jól megértette.

Posztót vásárol egy falusi ember az üzletben. A kereskedő dicséri az árut:

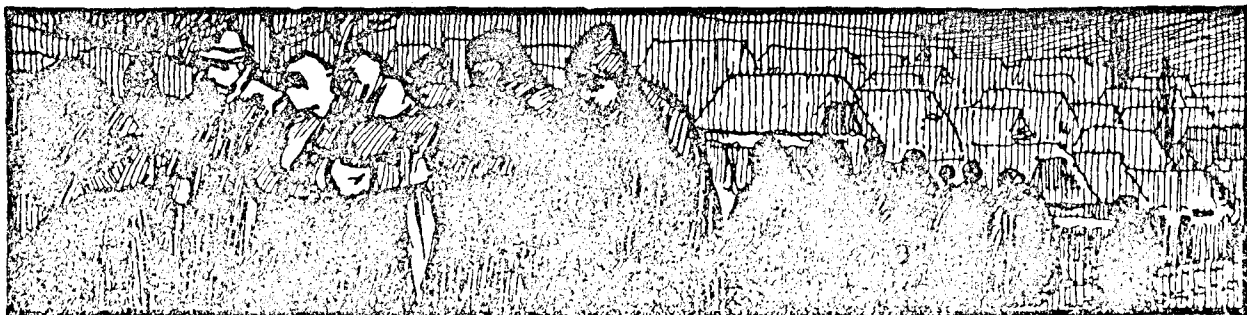
— Olyan ez a szövet, mint a vas.

— Akkor nem veszem meg — feleli az atyafi, mert én sokat járok hóban, esőben és még megrozsdásodik a szövet.

Ujévi ajándékkönyv gyermekeknek. A szülőknek mindig gond, hogy milyen ajándékkal lepjék meg gyermekeiket, aminek örüljenek is, tartós is legyen és sokba se kerüljön. Kedvesebb, értékesebb ajándékot nem adhat a szülő, mintha egy szép könyvet vásárol. A legszebb magyar mesék egyike László Marcella: Nótás Zsuzsika c. meséskönyve, amelyet már finn és eszperántó nyelvre is lefordítottak. A diszes kötésű, színes táblájú képes mesekönyv a pénz előzetes beküldése mellett megrendelhető az Uj Cimbora kiadóhivatalában, Cluj, Str. Baron L. Pop 5. Ára portóval együtt 60 lej. Elfizetőknek 45 lej.

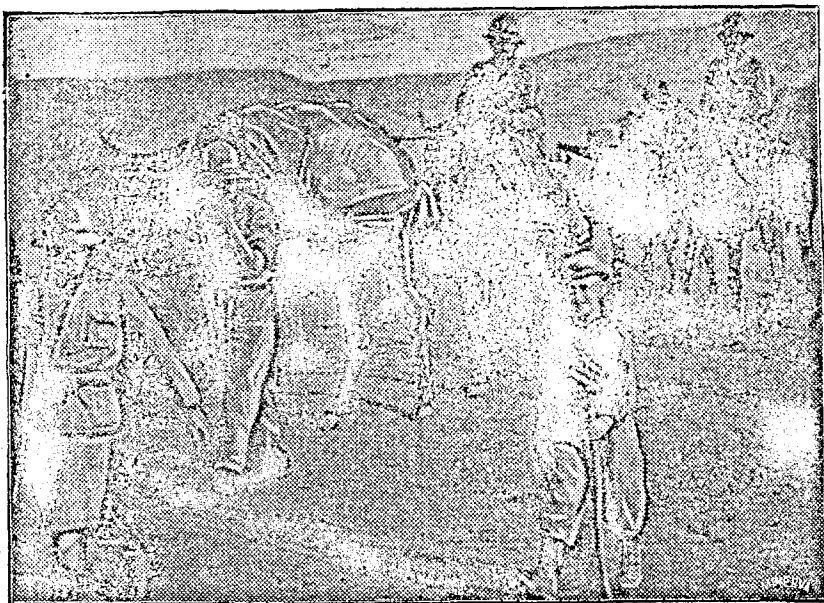
Husz napig faggyugyertyát ettek. Két híres tudós most érkezett vissza keleti utjáról. A tudósok hajója zátonyra futott és a két ember husz napon át csak faggyugyertyát evett. Erről és a világ sok aktuális furcsa eseményéről érdekes sorokat olvashatunk *Tolnai Világlapja* új számában, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekes cikket, közel száz remek képet és nagyszerű folytatásos regényt talál az olvasó a népszerű képeslapban.

A bűvészkirály Budapesten. A világ leghíresebb bűvésze Budapestre érkezett és érdekes foglalkozásáról sok titkot mesélt el a *Délbábnak*, amely új számában, nagy cikket közöl róla. A népszerű színházi képeslap remek illusztrált rádióműsorokat, színházi beszámolókat, pompás filmrovatot, novellákat, egyfelvonásos szindarabokat, plétykákat és sok nagyszerű rovatot közöl.

Tíz éves gyermek a fronton.

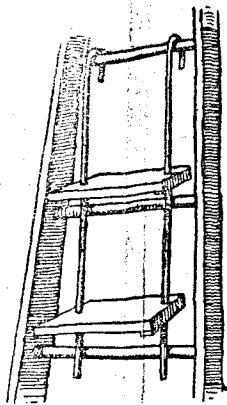
Az olaszok nagy lelkesedésére jellemző, hogy az abesszin harctérre induló csapatok katonasága között nagyon sok önkéntes jelentkező indul Afrikába. Ezek között egész fiatal gyermekek is vannak. Képünkön bemutatunk egy tíz éves olasz önkéntest, aki az olasz csapatokkal masirozik az abesszin front felé.

Tanuld meg!

Lajtorja — nagytakarításhoz.

Az ünnepelőtti nagytakarítások idején sokszor kell lajtorjáról hosszabb ideig tartó munkát végezni. Ilyenkor a lajtorja fokán való állás nagyon kellemetlenné válik. Ettől eltekintve a munkát sem lehet a lajtorja fokán állva olyan kényelmesen és jól végezni, mintha az ember széles lapon, vagy a földön állana.

Képünkön a lajtorja fokaira szerelhető célszerű állványt mutatunk be. Ezt bármilyen magasságba fel lehet szerelni és ezen állva, minden munka tökéletesen és kényelmesen végezhető. Az ügyes szerkezetet el kell készíteni az anyag csaknem semmibe sem kerül, s ügyes barkácsoló ember maga is elkészítheti.

Krisztussal légy!

Mindig, mindenütt a Krisztussal légy.
Nélküle soha semmit se tégy.
Munkaközben, ha a nap heve
Vagy az eső ver, mindig a neve
Legyen ajkadon... így előre jutsz,
Hiábavaló útát sohse futsz.

Ha bánat ér, nézz fel a keresztre!
Testébe — látod — szegek eresztve,
Melyek nyomán kibuggyan a vér
De ő akkor is vigasz szókat mér.
Latornak ígér bűnbocsánatot,
Ki a másíknak leckét adott.

Panaszra nem nyílt ott sem az ajka
Csak a hit Glóriája áradt szét rajta.
Sóhajos hangon így beszél halkán:
Ember bűnökért, ha meghaltam,
Ha úgy lesz Atyám, mint Te akarod,
Véremért az embert ölelje karod.

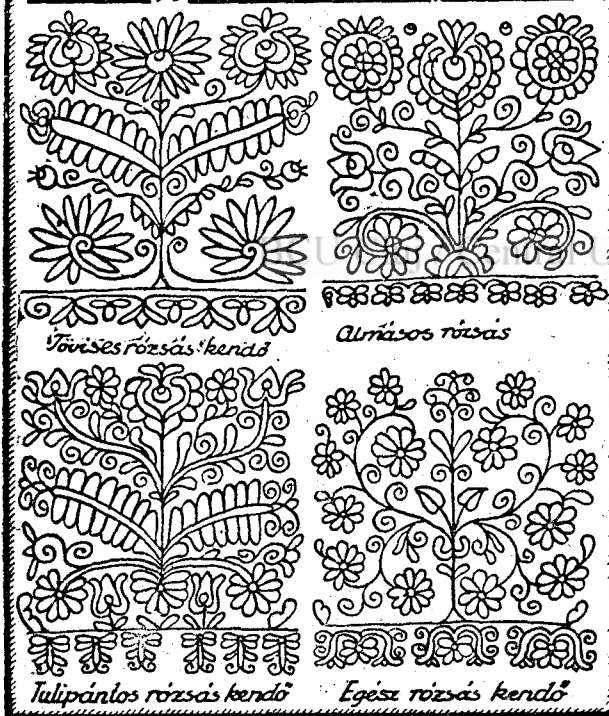
Órök tanulság, hogy érhet bánat,
Szenvedés, kínja a keresztfának,
Istenben bízva a kín enyhül,
Elszáll a láz a nagy, mély sebről
És lassan életkedv ömlik le rád,
Csak nyíljon imára buzgón a szád.

Pintér Béla.

Kinéznünk az ablakrácscon:
Küszöbön a szép karácsony
S úgy várjuk a Magyar Népet,
Hozzon nekünk mentül nagyobb
Karácsonyi békességet.

A magyar díszítés alapformái

A magyar díszítés alapformái.

Négy különböző elnevezésű kalotaszegi mintát közlünk; a díszítő elemek mindenikben ismétlődnek, de az író asszonyok keze csodálatos gazdagságot varázsolnak elé, rendkívül ügyes és művészi csoportosításokkal. Különös figyelmet érdemel az „egész rózsás kendő”, melyben ugy szólnán csak a rózsaszín szerepel különféle nagyságban, de a szár ügyes vezetése és a horgások díszítő felhasználása igen szerencsés megoldásává teszi.

Piszkos üvegek tisztítása.

Gyakran előfordul, hogy üvegek és palackok belül elpiszkosodnak és a rendes mosási módokkal nem lehet a piszkot eltávolítani. Legegyszerűbb mód a belül elpiszkolódott üvegek tisztítására a következő. Megtöltjük a tisztítandó üveget langyos vízzel. A vízbe kevés mosószódat teszünk. Néhány napi állás után a piszkok eltűnnek. Ha vastag olajos, vagy festékes piszokréteg volt az üvegben, héjszerűen leválik az üveg faláról. Ezután serétet, homokot, vagy kukorica szemet és kevés vizet teszünk az üvegbe. Rázogatással igyekezünk a még esetleg megmaradt szennyeződést eltávolítani. Nagyon jól lehet a következő módon is eltávolítani a piszkok maradványait az üvegekből. Az üveget félig megtöltjük sósvízzel, a vízbe apró darabokra tépett újságpapírt teszünk. Az apró papír darabok rázogatós közben kitűnő tisztítóhatást fejtenek ki.

— Hogyan van az, hogy a kendő haja egészen ős és a bajusza meg fekete?
— Azért ősém, mert a bajuszom pontosan húsz évvel fiatalabb a hajamnál.